

Hvordan sikrer vi tilgjengeliggjøring og bruk av offentlige data for næringsutvikling?

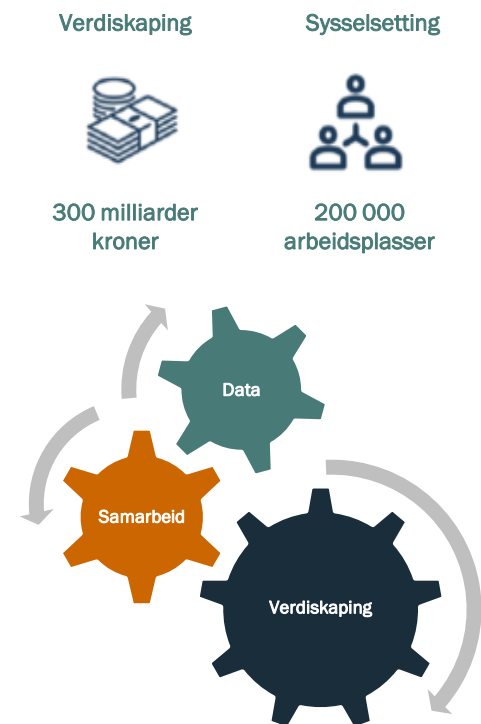
UTVIDET PRESENTASJON TIL SAK 16-21 I SKATE OKTOBER 2021

Hva er problemet og hva vil vi oppnå?

IT i praksis 2021:
«Samarbeidet med privat sektor viser ingen utvikling. ..at gjenbruk av data mellom offentlige virksomheter i mindre grad skjer i 2021 enn tidligere år.»

Offentlig sektor utnytter potensialet i deling og bruk av data til å lage brukervennlige tjenester, og for å bidra til verdiskaping for næringslivet

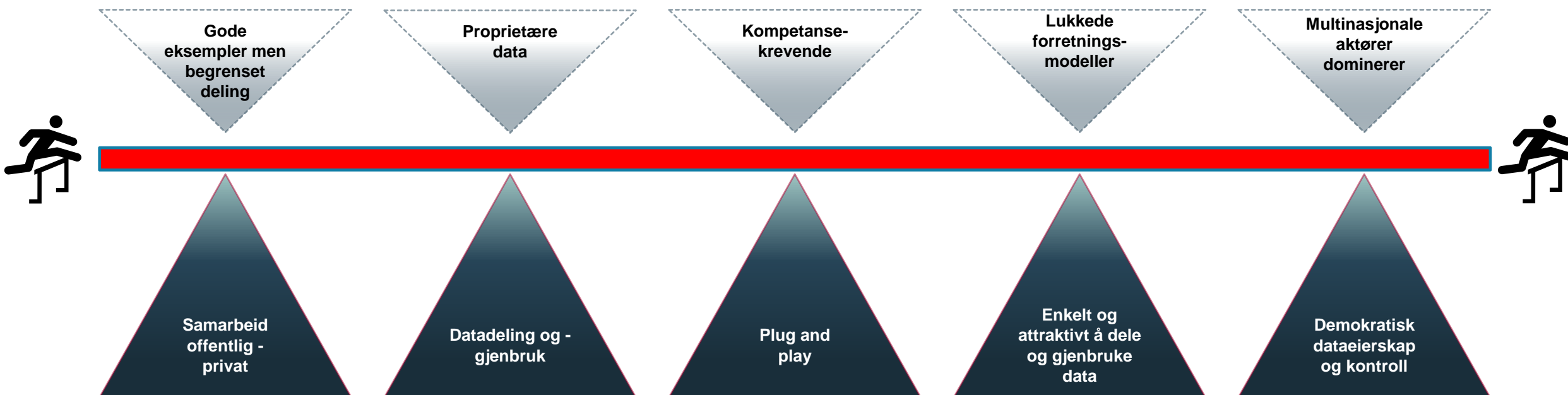
Menon Economics anslår verdien av data i Norge til 150 milliarder kroner i 2020, og at **den kan dobles til 2030**

Ambisjon og arbeid for en datadrevet økonomi

- Meldingen sier at data skal deles og brukes på en måte som gir verdi for næringslivet, offentlig sektor og samfunnet
- Regjeringen vil (blant annet):
  - oppnevne et offentlig utvalg for helhetlig regulering av viderebruk av offentlig informasjon
  - kartlegge og vurdere dataøkonomien i offentlig sektor, herunder gi anbefalinger om ulike organiserings- og finansieringsmodeller for deling og bruk av offentlige data til viderebruk
- Arbeidet over starter nå og Digdir har bedt om at Skates råd blir tatt inn i arbeidet

Hva er problemet og hva vil vi oppnå?

- **Dataeiere:** Regelverk, kvalitet samt incentiver, prioritering og finansiering.
- **Næringslivet:** Oversikt over, hjelp til å anvende data og incentiver for «tilbakedeling».

Geografisk Infrastruktur

Geodatarådet anbefaler å sette i gang en nasjonal satsning for videreutvikling av samarbeidsmodeller og fellesløsninger for den geografiske infrastrukturen

Data som ressurs

«Regjeringen vil videreutvikle nasjonal infrastruktur for geografisk informasjon for å **styrke deling og bruk av data** på tvers av offentlig og privat sektor.»

- neste generasjon delingsplattform for geodata skal være teknisk tilrettelagt for enklere deling
- styrings- og finansieringsform som styrker norsk næringsliv

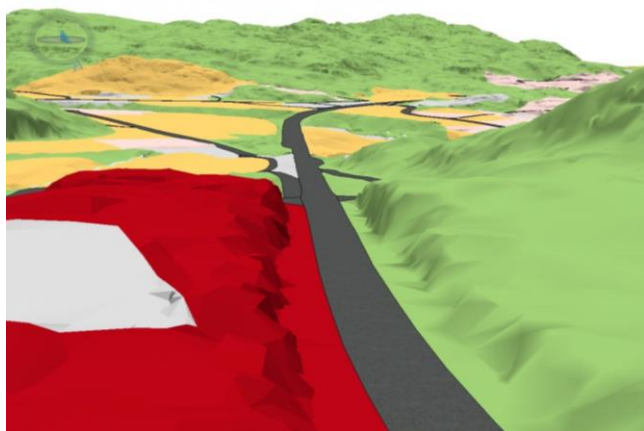
1- Effektiv gjenbruk av privat datafangst

Målsetting

1. Offentlig kartgrunnlag er utgangspunktet for planlegging av store og små infrastrukturprosjekter. Norsk næringsliv beriker dette kartgrunnlaget, i hovedsak på oppdrag fra offentlig sektor, med egen kartlegging og datafangst. Vi må sikre datadeling og gjenbruk ved å få til datadeling fra privat næringsliv tilbake til opprinnelig kartgrunnlag (datatilfang og kvalitet) til nytte for privat og offentlig sektor.
2. Nasjonal fellesløsning reduserer offentlige kostnader ved å sikre to-veis datadeling og effektiv gjenbruk av offentlig finansierte kartleggingsprosjekter.

Hvordan

Videreutvikle teknisk løsning og etablere incentivstrukturer som gjør det enkelt og attraktivt for privat næringsliv å dele detaljerte data om terreng, bygg- og samferdselsprosjekter inn i nasjonale løsninger.

Terrengmodell E39

Foto: Scan Survey

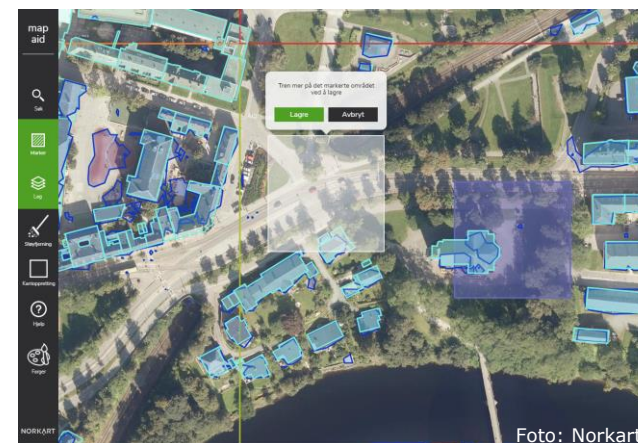

Foto: Norkart

Systemløsninger som benytter terrengmodell

2- Autonome kjøretøy trenger bedre kart

Målsetting

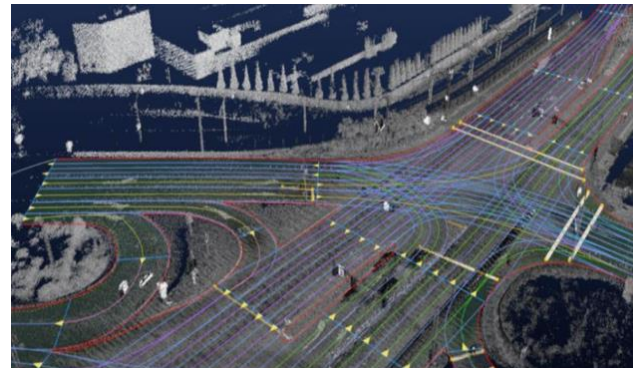
1. Norske aktører innen intelligente transportsystemer (ITS) trenger enkel tilgang til kartdata med høy oppløsning for forretningsutvikling og oppskalering. Dette gjør at Norge tar en ledende posisjon innenfor automatisert navigasjon.
2. Internasjonale kartleverandører ser nytten av å samarbeide med offentlig sektor for kartlegging og deling av digitale punktskyer. Dette krever at Norge utvikler samarbeidsmodeller og tekniske løsninger.
3. Høyoppløselige kartdata muliggjør effektivisering av drift og forvaltning av veinettet.

Hvordan

Etablere samarbeidsmodell mellom vegforvaltere (stat, fylke kommune og Nye Veier), Kartverket og private kartleverandører om innsamling, forvaltning og tilgjengeliggjøring av digitale punktskyer av veinettet. Driftssette den tekniske løsningen som har vært pilotert, og etablere incentivstrukturer for private aktører for deling av data.

Punktsky

Kjørebaner

Bygningsinformasjonsmodell -BIM

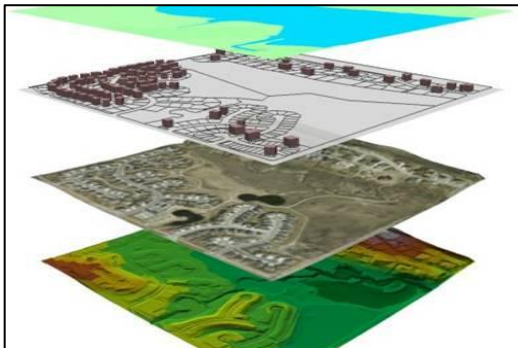
4- Geodata for næringsutvikling

Målsetting

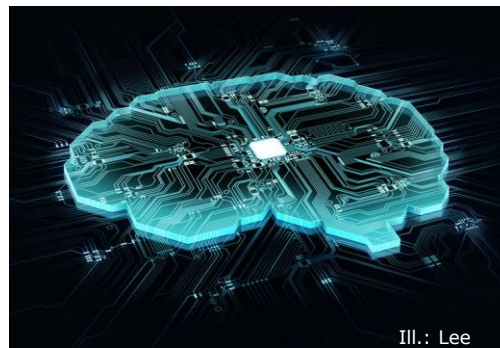
1. Forskningsprosjekter knyttet til kunstig intelligens har bekreftet potensialet som ligger i et samspill mellom norsk offentlig sektor og næringsliv om utvikling av algoritmer for store mengder geografisk informasjon. Enkel tilgang til tilrettelagt geodatasjø understøtter nasjonal strategi for kunstig intelligens og gjøre det mulig for små og mellomstore bedrifter å skape ny datadrevet vekst.
2. Offentlig sektor sparer penger ved å bruke kunstig intelligens til å øke datakvalitet i eksisterende dataregister og kvalitetssikring av nye datakilder.

Hvordan

I samarbeid med kommuner, geomatikkbransjen og academia etablere et rammeverk, enkelte infrastruktur-elementer og første versjon av forvaltningsregime for en geodatasjø i offentlig regi. Gjennom kobling mot Datafabrikken sikre enkel tilgang på store datamengder geografisk informasjon som høydemodell, kartdata, eiendomsdata og flyfoto for små og mellomstore bedrifter.

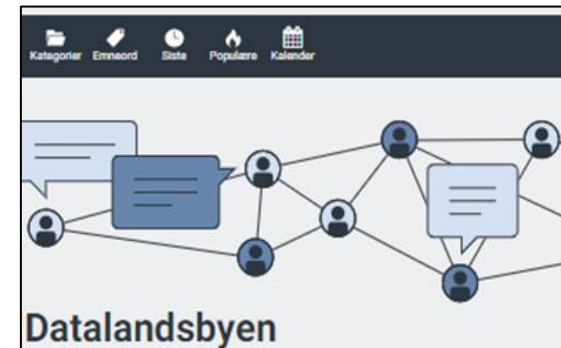

Samle ulike datalag av geografisk informasjon

Ill.: Lee

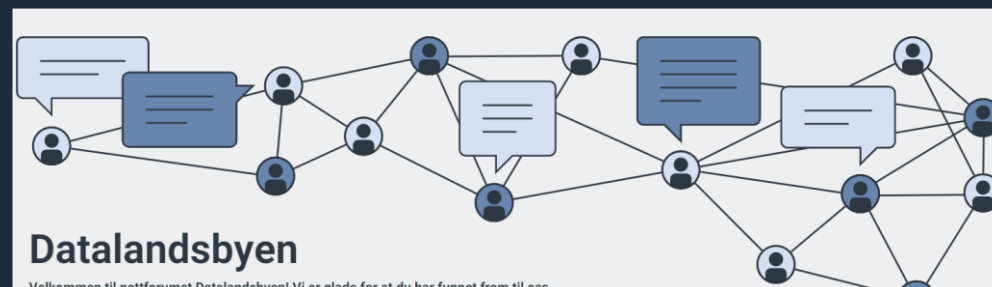
Grunnlag for AI

Datafabrikken (Digdir)

Eksempler på offentlig - private samarbeid om data

Datalandsbyen

Velkommen til nettforumet Datalandsbyen! Vi er glade for at du har funnet frem til oss.

Data som understøtter sirkulærøkonomien

- **Material Mapper** arbeider innenfor sirkulærøkonomi og har laget verdens første plattform som kan si hvilke bygningsmaterialer, i hvilket kvantum, hvor og når som er tilgjengelige for gjenbruk.
- **Hva er det Datafabrikken hjelper med?** Material Mapper er avhengig av data fra kommunene om hvilke bygg som skal rives eller pusses opp og som derfor kan ha bygningsmaterialer som kan gjenbrukes i «den sirkulære økonomien». Denne typen data finnes blant annet i [Felles Kart Base \(FKB\)](#). Material Mappers utfordring har både vært oversikt over, tilgang til og forståelse for dataene. Dette hjelper Datafabrikken dem med i denne piloten.

Digital eiendomshandel fra DSOP

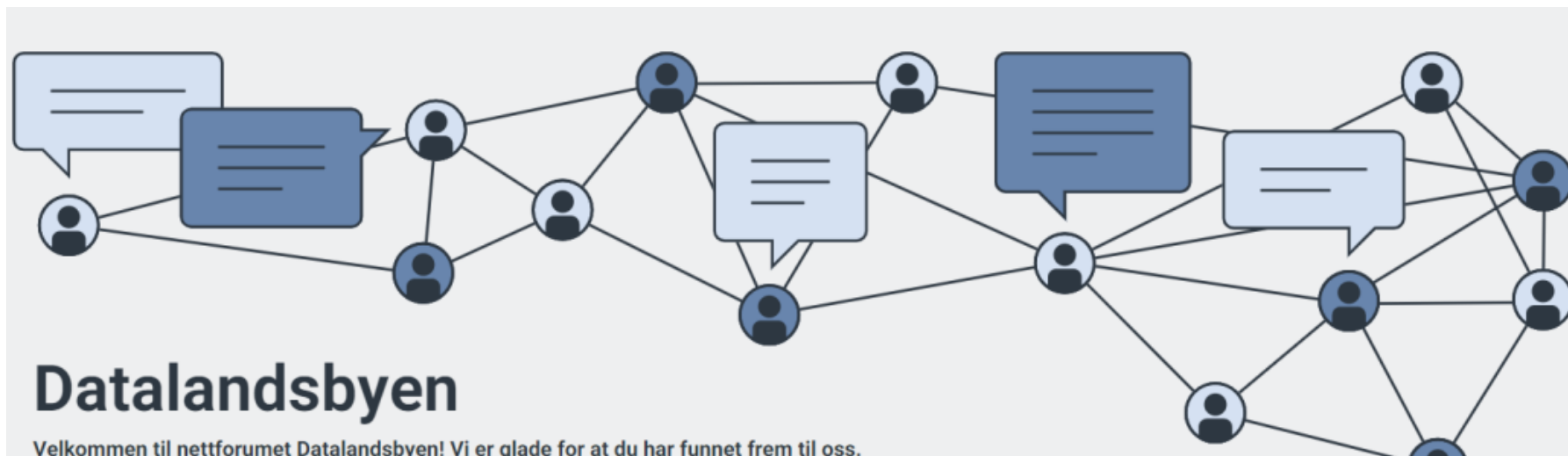
Felles prosjekt mellom flere av partene i DSOP-samarbeidet.

- **Utfordring:** I forbindelse med en eiendomshandel er det mye informasjon og mange dokumenter som må utveksles mellom bank og megler. Dette har tradisjonelt foregått via telefon, post eller ved fysisk oppmøte. Prosessen har derfor vært både tidkrevende og tidvis vanskelig å koordinere.
- **Mål for løsningen:** Målet for digital eiendomshandel er å gjøre det mulig for bank og megler å utveksle all informasjon og alle dokumenter digitalt. Løsningen skal samtidig legge til rette for at kjøper og selger kan signere alle nødvendige dokumenter elektronisk og at eiendommen kan tinglyses elektronisk hos Kartverket.

Datalandsbyen – Et nettforum

- Oppstartselskaper og SMB ønsker oversikt, noen å spørre samt tilgang til nettverk og kompetanse som gjør det enklere å få tilgang til offentlige data.
- I nettforumet Datalandsbyen kan private og offentlige virksomheter stille spørsmål om datasett, API-er, begreper, informasjonsmodeller og informasjonsforvaltning. De kan delta i diskusjoner, vise frem prosjektene sine, knytte nye kontakter og finne nye samarbeid. Formålet med forumet er å legge til rette for at data skal bli en verdiskapende ressurs for hele samfunnet.

Datalandsbyen

Velkommen til nettforumet Datalandsbyen! Vi er glade for at du har funnet frem til oss.

Hvordan skape verdi av offentlige data?

- **Det er etterspørsel** etter offentlige data fra privat næringsliv
- Selv om det finnes gode eksempler på offentlig private samarbeid bremses deling av data med næringslivet ofte av **regelverk samt manglende incentiver, prioritering og finansiering.**
- **Datadeling med næringslivet bør være en toveis strøm** hvor data fra næringslivet også bidrar til å berike de offentlige datakildene. Det er behov for nye forretningsmodeller som gjør det attraktivt for næringslivet å dele egne data for gjenbruk i offentlig sektor.
- Det er ikke nok å tilgjengeliggjøre data for private virksomheter. **De trenger hjelp til å anvende dem** for å skape ny næring.

Spørsmål til diskusjon:

1. Hvilke råd vil Skate gi KMD for å fremme en datadrevet økonomi når de nå starter arbeidet med å regulere offentlige data for næringsutvikling og samtidig skal vurdere tilknyttede styrings- og finansieringsmodeller?
2. Hvordan tenker Skate at vi kan bruke Kartverkets, Digdirs og andre initiativer for å vise vei og finne løsninger på utfordringene som står i veien for en datadrevet økonomi?